

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1195

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o emeryturach i rentach z Funduszu
Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych
innych ustaw (druk nr 1172)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował w dniu 16 kwietnia 2025 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny do pierwszego czytania.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2025 r.

Przewodnicząca Komisji
i Sprawozdawca

(-) Katarzyna Ueberhan

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
oraz niektórych innych ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 i 1674) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80. 1. Zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości 7000 zł.

2. Kwota zasiłku pogrzebowego podlega waloryzacji od dnia 1 marca, jeżeli wskaźnik waloryzacji zasiłku pogrzebowego jest wyższy niż 105.

3. Wskaźnikiem waloryzacji zasiłku pogrzebowego jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a.

4. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty zasiłku pogrzebowego przez wskaźnik waloryzacji zasiłku pogrzebowego podzielony przez 100.

5. Wysokość zasiłku pogrzebowego ustalanego w sposób określony w ust. 4 zaokrągla się do pełnych złotych w górę.

6. Prezes Zakładu ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji, kwotę zasiłku pogrzebowego.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, ustawę z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej oraz ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

7. Zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości obowiązującej w dniu śmierci osoby, której koszty pogrzebu zostały poniesione.”;

- 2) po art. 118 dodaje się art. 118a w brzmieniu:

„Art. 118a. 1. Decyzja w sprawie świadczenia może być podejmowana w oparciu o wyłącznie zautomatyzowane przetwarzanie danych osobowych, pod warunkiem zapewnienia osobie, której dotyczy podejmowane rozstrzygnięcie, prawa do otrzymania stosownych wyjaśnień co do podstaw podjętego rozstrzygnięcia oraz prawa do uzyskania interwencji ludzkiej, do wyrażenia własnego stanowiska i do zakwestionowania takiego rozstrzygnięcia. W stosunku do rozstrzygnięć następujących w drodze decyzji osoba, której dotyczy decyzja, może skorzystać z tych uprawnień w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zamiast podpisu zawiera nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do jej wydania.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 119 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;

- 2) w art. 120:

- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi policjant;”;

- b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 oraz art. 119 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1006, 1089, 1222, 1248, 1473, 1562, 1688, 1717 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 915, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 123 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;
- 2) w art. 124:
 - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz;”;
 - b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 oraz art. 123 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1443, 1473, 1717, 1871 i 1907) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 103 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;
- 2) w art. 104 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi strażak;”;
- 3) po art. 104 dodaje się art. 104a w brzmieniu:
„Art. 104a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 103 ust. 1 pkt 1 oraz art. 104 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1089, 1222, 1248, 1473, 1562, 1688, 1717 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1222, 1562, 1684 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179.

- 1) w art. 134 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;
- 2) w art. 135 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz;”;
- 3) po art. 135 dodaje się art. 135a w brzmieniu:
„Art. 135a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 1 oraz art. 135 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 i 1572) w art. 40 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1g w brzmieniu:

„1a. Zasiłek celowy na pokrycie uzasadnionych i udokumentowanych kosztów pogrzebu może być przyznany osobie, która pokrywa koszty pogrzebu, jeżeli:

- 1) po osobie zmarłej nie przysługuje zasiłek pogrzebowy albo
- 2) koszty związane z pogrzebem są nadzwyczajne, trudne do przewidzenia i niemożliwe do pokrycia z kwoty zasiłku pogrzebowego.

1b. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1a, przyznaje się niezależnie od dochodu.

1c. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1a, przyznaje się pod warunkiem zwrotu przez osobę, której przyznano ten zasiłek, części albo całości kwoty zasiłku:

- 1) jeżeli tej osobie zostanie wypłacone po osobie zmarłej świadczenie od innej instytucji lub osoby, z wyłączeniem zasiłku pogrzebowego;
- 2) z masy spadkowej, jeżeli osoba ta jest spadkobiercą.

1d. Zasiłku, o którym mowa w ust. 1a, nie przyznaje się, jeżeli po osobie zmarłej wypłacono świadczenie od innej instytucji lub osoby, z wyłączeniem zasiłku pogrzebowego.

1e. Przyznanie zasiłku, o którym mowa w ust. 1a, może nastąpić po przedłożeniu przez osobę ubiegającą się o zasiłek:

- 1) odpisu skróconego aktu zgonu albo odpisu pełnego aktu urodzenia dziecka z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe albo zaświadczenia lekarza lub położnej, że dziecko urodziło się martwe;

- 2) dokumentu potwierdzającego koszty pogrzebu, a jeżeli rachunki zostały złożone w banku lub Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych – kopie rachunków, potwierdzone przez bank za zgodność z oryginałem;
- 3) oświadczenia o pokryciu kosztów pogrzebu albo o zobowiązaniu się do ich pokrycia, w całości albo w części;
- 4) oświadczenia, że po osobie zmarłej nie wypłacono świadczenia od innej instytucji lub osoby oraz że zmarły członek rodziny nie posiadał środków finansowych pozwalających na pokrycie zwiększonych kosztów pogrzebu;
- 5) zobowiązania się osoby ubiegającej się o zasiłek do zwrotu części albo całości kwoty zasiłku:
 - a) jeżeli tej osobie zostanie wypłacone po osobie zmarłej świadczenie od innej instytucji lub osoby, z wyłączeniem zasiłku pogrzebowego,
 - b) z masy spadkowej, jeżeli osoba ta jest spadkobiercą;
- 6) informacji o numerze posiadanego rachunku bankowego, jeżeli wypłata zasiłku ma być dokonana na rachunek bankowy.

1f. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1e pkt 3 i 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

1g. Kwotę zasiłku podlegającą zwrotowi, o której mowa w ust. 1c, uznaje się za świadczenie nienależnie pobrane, o którym mowa w art. 6 pkt 16.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2098 oraz z 2024 r. poz. 1871) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 94 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;
- 2) w art. 95 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz;”;

- 3) po art. 95 dodaje się art. 95a w brzmieniu:

„Art. 95a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 oraz art. 95 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 184, 1222 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 100 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;

- 2) w art. 101 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz;”;

- 3) po art. 101 dodaje się art. 101a w brzmieniu:

„Art. 101a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 100 ust. 1 pkt 1 oraz art. 101 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179 i 240) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 209 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;

- 2) w art. 211 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie śmierci członka rodziny funkcjonariuszowi przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości 7000 zł.”;

- 3) po art. 211 dodaje się art. 211a w brzmieniu:

„Art. 211a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 209 ust. 1 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, z 2024 r. poz. 1871 oraz z 2025 r. poz. 179) w art. 189:

- 1) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) małżonkowi, dzieciom, wnukom, rodzeństwu lub rodzicom – w wysokości 7000 zł;”;
- 2) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) funkcjonariuszowi – w wysokości 7000 zł;”;
- 3) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1729, z 2024 r. poz. 1871 oraz z 2025 r. poz. 179) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 83 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponoszą małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;”;
- 2) w art. 84 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) funkcjonariuszowi Straży Marszałkowskiej – w wysokości 7000 zł;”;
- 3) po art. 84 dodaje się art. 84a w brzmieniu:

„Art. 84a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 83 ust. 1 pkt 1 oraz art. 84 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 463 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzice lub rodzeństwo;”;

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, 1089, 1222, 1248, 1585, 1871 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39.

2) w art. 465 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 7000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi żołnierz zawodowy;”;

3) po art. 465 dodaje się art. 465a w brzmieniu:

„Art. 465a. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w art. 463 ust. 1 pkt 1 oraz art. 465 ust. 1 pkt 1, podlega zwiększeniu w terminach i na zasadach określonych w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 13. Przepisy ustaw, o których mowa w art. 1–5 i art. 7–12 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do wysokości zasiłków pogrzebowych przysługujących po osobach, których śmierć nastąpiła od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2025 r.